

**сімейні форми
виховання
дітей-сиріт та
дітей,
позбавлених
батьківського
піклування**

1
усиновлення

2
опіка/піклування

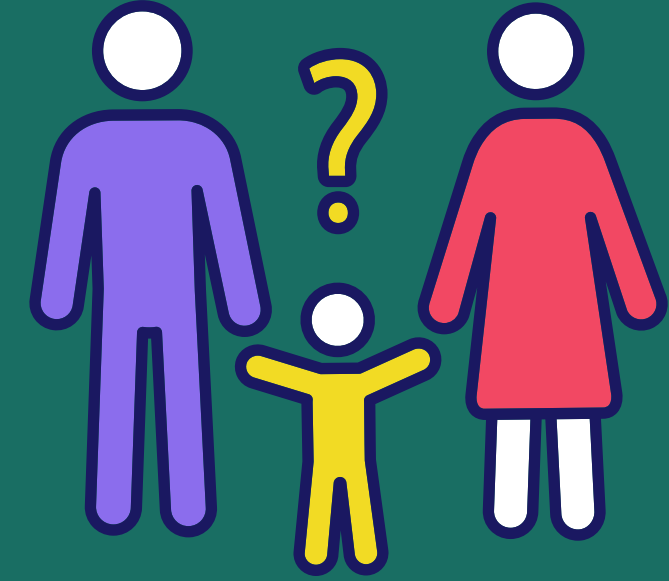
3
ПС/ДБСТ

4
заклади

Пріоритети форм
влаштування дітей-сиріт
та дітей, позбавлених
батьківського піклування

влаштування дитини до закладу, не
позбавляє органи опіки та піклування за
місцем походження та за місцем
перебування дитини **від обов'язку**
продовжувати діяльність щодо реалізації
права цієї дитини на сімейне виховання

ОПІКА ТА ПІКЛУВАННЯ

ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ

над дітьми-сиротами
і дітьми,
позбавленими
батьківського
піклування

діти зберігають статус

ОПІКА - 0-14 РОКІВ
ПІКЛУВАННЯ 14-18
РОКІВ

у разі досягнення
підопічним 14 років,
особа, яка здійснювала
обов'язки опікуна, стає
піклувальником без
спеціального рішення

ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ
РІШЕННЯМ ООП ЧИ
СУДУ

рішення може
змінити лише той
орган, який його
прийняв

ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ
ЗА МІСЦЕМ
ПРОЖИВАННЯ

дитини чи опікуна

ОПІКУН/ПІКЛУВАЛЬНИК

повнолітня дієздатна особа

1

**ПРИЗНАЧАЄТЬСЯ
ПЕРЕВАЖНО З ОСІБ, ЯКІ
ПЕРЕБУВАЮТЬ У СІМЕЙНИХ,
РОДИННИХ ВІДНОСИНАХ З
ПІДОПІЧНИМ**

3

**ВРАХОВУЮТЬСЯ ОСОБИСТІ
СТОСУНКИ МІЖ ОПІКУНОМ/
ПІКЛУВАЛЬНИКОМ ТА
ПІДОПІЧНИМ**
враховується думка дитини

2

**ВРАХОВУЮТЬСЯ
МОЖЛИВОСТІ ОСОБИ
ВИКОНУВАТИ ОБОВ'ЯЗКИ
ОПІКУНА ЧИ
ПІКЛУВАЛЬНИКА**

4

**ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД
ПОВНОВАЖЕНЬ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ
НЕВИКОНАННЯМ ОБОВ'ЯЗКІВ
- ВИКЛЮЧНО ЗА РІШЕННЯМ
СУДУ**

ч.3.ст. 75 ЦКУ

ДИТИНА ПІД ОПІКОЮ

має право на проживання в сім'ї опікуна або піклувальника

має право на забезпечення їй умов для всебічного розвитку, освіти, виховання і на повагу до її гідності

має право на захист від зловживань з боку опікуна або піклувальника

може оскаржувати дії опікуна/піклувальника до ООП чи до суду

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОПІКУНА /ПІКЛУВАЛЬНИКА

ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ

виховувати дитину,
піклуватися про її
здоров'я, фізичний,
психічний, духовний
розвиток,
забезпечити
одержання дитиною
повної загальної
середньої освіти

ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ

вживати заходів
щодо захисту
цивільних прав та
інтересів
підопічного

МАЄ ПРАВО

самостійно
визначати способи
виховання дитини з
урахуванням думки
дитини та
рекомендацій органу
опіки та піклування

МАЄ ПРАВО

вимагати
повернення дитини
від будь-якої особи,
яка тримає її у себе
не на підставі
закону або рішення
суду

ОПІКУН ПІКЛУВАЛЬНИК НЕ МАЄ ПРАВА

глава 19 СКУ
глава 6 ЦКУ

ОПІКУН, ЙОГО ДРУЖИНА, ЧОЛОВІК ТА БЛИЗЬКІ РОДИЧІ НЕ МОЖУТЬ УКЛАДАТИ З ПІДОПІЧНИМ ДОГОВОРІВ, КРІМ ПЕРЕДАННЯ МАЙНА ПІДОПІЧНОМУ У ВЛАСНІСТЬ ЗА ДОГОВОРОМ ДАРУВАННЯ АБО У БЕЗОПЛАТНЕ КОРИСТУВАННЯ ЗА ДОГОВОРОМ ПОЗИЧКИ

НЕ МОЖЕ ЗДІЙСНЮВАТИ ДАРУВАННЯ ВІД ІМЕНІ ПІДОПІЧНОГО, А ТАКОЖ ЗОБОВ'ЯЗУВАТИСЯ ВІД ЙОГО ІМЕНІ ПОРУКОЮ.

НЕ МОЖЕ ВЧИНЯТИ БЕЗ ЗГОДИ ОРГАНУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ ПРАВОЧИНІВ ЩОДО МАЙНА/ЖИТЛА ПІДОПІЧНОГО

НЕ МОЖЕ ПЕРЕШКОДЖАТИ СПІЛКУВАННЮ ДИТИНИ З ЇЇ БАТЬКАМИ ТА ІНШИМИ РОДИЧАМИ, КРІМ ВИПАДКІВ, КОЛИ ТАКЕ СПІЛКУВАННЯ СУПЕРЕЧИТЬ ІНТЕРЕСАМ ДИТИНИ

*прийомні сім'ї,
дитячі будинки
сімейного типу:*

ПС/ДБСТ

СТВОРЮЄТЬСЯ

рішенням ООП

не можна
застосовувати кілька
форм влаштування
дітей у одній сім'ї!!!!
(крім усиновлення)

УКЛАДАЄТЬСЯ

договір про
влаштування дітей

розірвання договору
- за згодою сторін чи
в судовому порядку

ВЛАШТОВУЮТЬСЯ

діти-сироти і діти,
позбавлені
батьківського
піклування

діти зберігають
статус

ПС - 1-4 ДИТИНИ
ДБСТ - 1-10 ДІТЕЙ З
УРАХУВАННЯМ
ВЛАСНИХ

діти можуть
проживати в сім'ї до
закінчення навчання
у ВНЗ/ПТНЗ
інваліди - до 23 років

ПРАВА ДИТИНИ В ПС/ДБСТ

- 1) всебічний розвиток, виховання, освіту, повагу до її людської гідності;
- 2) на збереження права користування житлом, у якому вона раніше проживала. У разі відсутності житла т- на його отримання відповідно до закону;
- 3) дає згоду на влаштування в сім'ю;

ПРАВА ДИТИНИ В ПС, ДБСТ

- 4) на безоплатну правову допомогу в порядку, встановленому законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги
- 5) на аліменти, пенсію, інші соціальні виплати, а також на відшкодування шкоди у зв'язку з втратою годувальника, які вони мали до влаштування
- 6) підтримувати особисті контакти з батьками та іншими родичами, крім випадків, коли це може завдати шкоди їхньому життю, здоров'ю та моральному вихованню.

Права та обов'язки батьків-вихователів

прийомних батьків

Права батьків-вихователів

захищати дитину, її права та інтереси

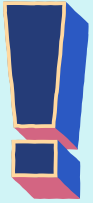
як опікуни або піклувальники без спеціальних на те повноважень

на усиновлення дітей, які перебувають на вихованні та утриманні в їхніх сім'ях

на звернення до суду з позовом про позбавлення батьківських прав батьків дітей-вихованців

вимагати надання їм органами опіки та піклування повної інформації про дитину

та її батьків, стан її здоров'я, рівень та особливості розвитку дитини

Права батьків-вихователів

на звернення до суду з позовом про скасування усиновлення чи визнання його недійсним

щодо дітей, які проживали разом з ними та передані на усиновлення

брати участь у вирішенні органом опіки та піклування питання про управління майном дитини

самоостійно визначати способи виховання дитини

з урахуванням думки дитини та рекомендацій органу опіки та піклування

Є законними представниками дітей-вихованців і діють без спеціальних на те повноважень як опікуни або піклувальники.

Обов'язки батьків-вихователів

 захищати права та інтереси дітей,

бути їхніми представниками в установах і організаціях

 створити належні умови для всебічного гармонійного розвитку дітей

 піклуватися про здоров'я, фізичний, психічний та моральний розвиток, навчання дітей, готувати їх до праці

 забезпечувати проведення двічі на рік медичного обстеження дітей лікарями-спеціалістами та виконувати їх рекомендації

 забезпечити здобуття дітьми освіти,
стежити за навчанням і розвитком дітей у навчально-виховних закладах, підтримувати зв'язки з учителями та вихователями

Обов'язки батьків-вихователів

 не перешкоджати спілкуванню дитини з її рідними батьками та поверненню дитини в разі поновлення їх у батьківських правах

якщо це не суперечить інтересам дитини і не заборонено рішенням суду

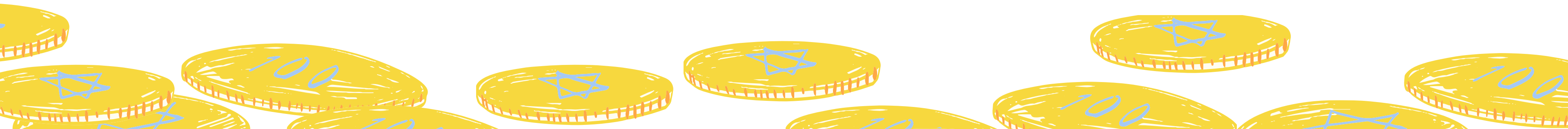
 співпрацювати з ООП та соціальними працівниками

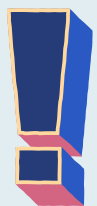
залучати спеціалістів до вирішення проблемних питань

 займатися розвитком здібностей дітей,

у тому числі залучати їх до занять у позашкільних навчальних закладах

 повідомляти відповідні служби опіки та піклування в разі виникнення несприятливих умов для утримання, виховання та навчання дітей

Обов'язки приїомних батьків

Приїомні батьки несуть обов'язки по вихованню та розвитку дітей, передбачені статтею 150 СКУ

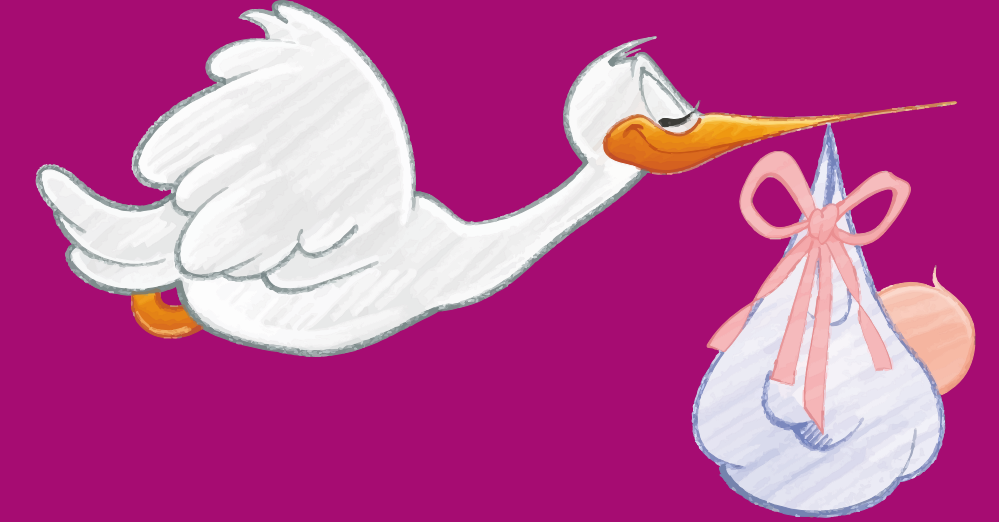
Приїомні батьки є законними представниками приїомних дітей і діють без спеціальних на те повноважень як опікуни або піклувальники.

ст. 256-2 СКУ

УСИНОВЛЕНИЯ

УСИНОВЛЕННЯ

ПОНЯТТЯ

прийняття

усиновлювачем у
свою сім'ю особи на
правах дочки чи
сина

ПРИЙМАЄ РІШЕННЯ

суд

рідниця між
усиновлювачем і
усиновленим - не
менше 15 років

УСИНОВЛЮВАЧІ

одинокі особи чи
подружжя

ДІТИ МОЖУТЬ БУТИ УСИНОВЛЕНІ

- за згодою батьків
- без згоди батьків

Зміна відомостей про дитину

З моменту усиновлення
припиняються особисті
та майнові права і
обов'язки між дитиною
та її біологічними
батьками

Усиновлювачі
можуть бути
записані
батьками
дитини

Усиновлювачі
можуть
змінити ПІБ
дитини

Усиновлювачі
можуть змінити
відомості про
дату і місце
народження
дитини

усиновлена
дитина зберігає
права на пенсію,
інші соціальні
виплати, які
вона мала до
усиновлення

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ УСИНОВЛЕННЯ

З моменту усиновлення виникають взаємні особисті немайнові та майнові права і обов'язки між усиновленою дитиною (а в майбутньому - між її дітьми, внуками), та усиновлювачем і його родичами за походженням

УСИНОВЛЕННЯ НАДАЄ УСИНОВЛЮВАЧЕВІ ПРАВА І НАКЛАДАЄ НА НЬОГО ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО ДИТИНИ, ЯКУ ВІН УСИНОВИВ, У ТАКОМУ Ж ОБСЯЗІ, ЯКИЙ МАЮТЬ БАТЬКИ ЩОДО ДИТИНИ

Усиновлення надає дитині, яку усиновлено, права і накладає на неї обов'язки щодо усиновлювача у такому ж обсязі, який має дитина щодо своїх батьків

ПРАВО НА ТАЄМНИЦЮ УСИНОВЛЕННЯ

Особа має право на таємницю перебування на обліку тих, хто бажає усиновити дитину, пошуку дитини для усиновлення, подання заяви про усиновлення та її розгляду, рішення суду про усиновлення

Дитина, яка усиновлена, має право на таємницю, в тому числі і від неї самої, факту її усиновлення

ПРАВО НА ПРИХОВАННЯ ФАКТУ УСИНОВЛЕННЯ ВІД ДИТИНИ, ЯКА УСИНОВЛЕНА

Усиновлювач має право приховувати факт усиновлення від дитини, яка ним усиновлена, і вимагати нерозголошення цієї інформації особами, яким стало відомо про неї як до, так і після досягнення дитиною повноліття

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТАЄМНИЦІ УСИНОВЛЕННЯ

Особи, яким у зв'язку з виконанням службових обов'язків доступна інформація щодо усиновлення (перебування осіб, які бажають усиновити дитину, на обліку, пошук ними дитини для усиновлення, подання заяви про усиновлення, розгляд справи про усиновлення, здійснення нагляду за дотриманням прав усиновленої дитини тощо), **ЗОБОВ'ЯЗАНІ НЕ РОЗГОЛОШУВАТИ ЇЇ**, зокрема і тоді, коли усиновлення для самої дитини не є таємним. Особи, які розголосили таємницю усиновлення, несуть відповідальність, встановлену законом.

Не можуть бути усиновлювачами, опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями особи, які:

1) обмежені у дієздатності;

2) визнані недієздатними;

3) позбавлені батьківських прав, якщо ці права не були поновлені;

4) були усиновлювачами (опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями) іншої дитини, але усиновлення було скасовано або визнано недійсним (було припинено опіку, піклування чи діяльність прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу) з їхньої вини;

5) перебувають на обліку або на лікуванні у психоневрологічному чи наркологічному диспансері;

6) зловживають спиртними напоями або наркотичними засобами;

Не можуть бути:

7) не мають постійного місця проживання та постійного заробітку (доходу);

8) страждають на хвороби, перелік яких затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

9) є іноземцями, які не перебувають у шлюбі, крім випадків, коли іноземець є родичем дитини;

11) за станом здоров'я потребують постійного стороннього догляду;

12) є особами без громадянства;

Не можуть бути усиновлювачами особи, які:

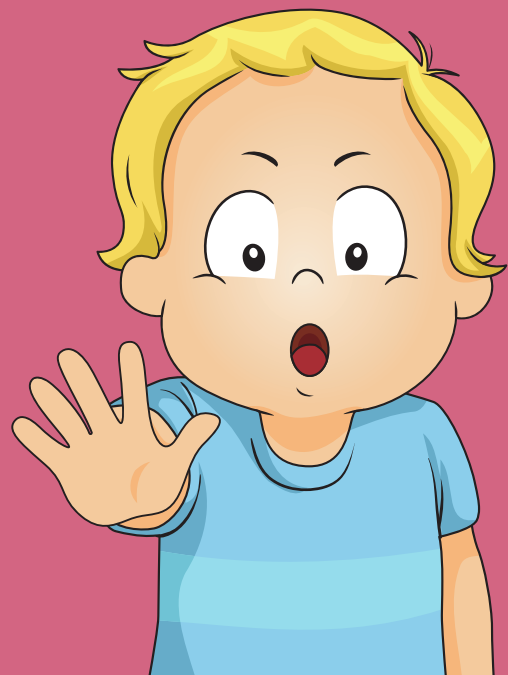
10) були засуджені за кримінальні правопорушення

- проти життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи,
- проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності,
- у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів,

а також за злочини, передбачені статтями 148, 150, 150-1, 164, 166, 167, 169, 181, 187, 324, 442 Кримінального кодексу України, або мають непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення інших кримінальних правопорушень;

13) перебувають у шлюбі з особою, яка відповідно до пунктів 3-6, 8 і 10 цієї статті не може бути усиновлювачем.

14) не можуть бути усиновлювачами інші особи, інтереси яких суперечать інтересам дитини

Перелік документів

ПОДАЮТЬ ССД

Особи, які виявили бажання взяти на виховання в сім'ю дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування

- заяву (від подружжя приймається спільна заява, підписана обома подружжями);
- довідку про доходи за останні шість місяців або копію декларації про доходи, засвідчену в установленому порядку;
- документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;
- копію свідоцтва про шлюб (для осіб, які перебувають у шлюбі);
- довідку про проходження курсу навчання з виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- копію паспорта;

- висновок про стан здоров'я заявника, складений за формою опіка, ПС, ДБСТ - додаток 5 Постанова 866; усиновлення - додаток 3 Постанова 905

- довідку від нарколога та психіатра для осіб, які проживають разом із заявниками;

- довідку про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видану територіальним центром з надання сервісних послуг МВС за місцем проживання заявника;

.

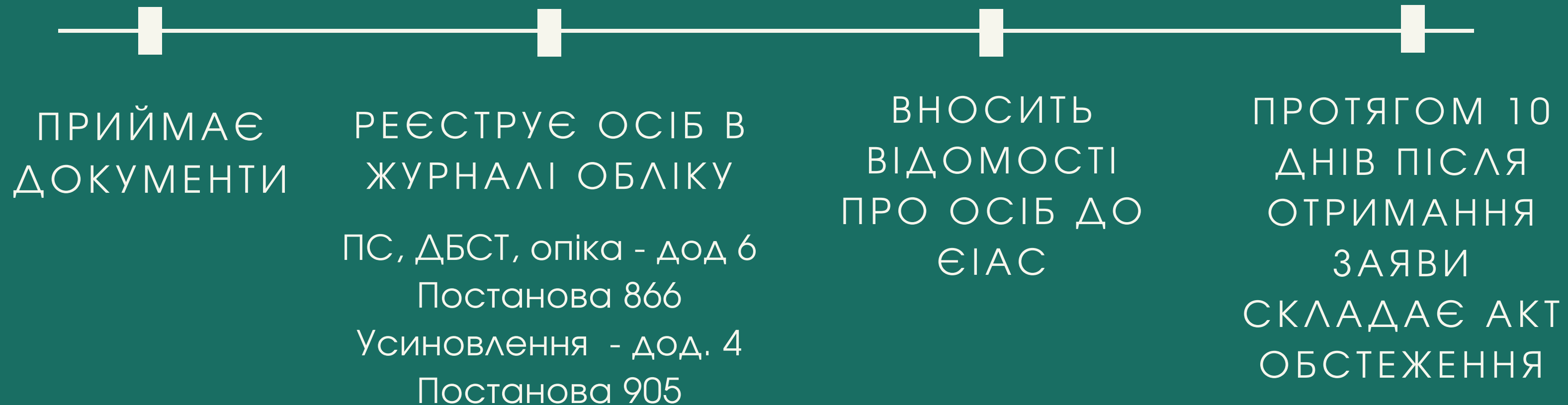
письмову згоду всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом з особою, **засвідчену нотаріально або написану власноручно в присутності посадової особи**, яка здійснює прийом документів, про що робиться позначка на заяві із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові, підпису посадової особи та дати.

Для кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі - довідку про наявність або відсутність виконавчого провадження стосовно боргових зобов'язань;

Строк дії документів, становить **дванадцять місяців з дати видачі.**

ССД

З УРАХУВАННЯМ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ В ЦСС

ГОТУЄ ВИСНОВОК

ССД - нагляд за
станом утримання
дітей які
проживають на
території ТГ

відвідання сімей - за потреби,
але не рідше одного разу на
рік

перше відвідання - через 3
місяці після влаштування
дитини

СКЛАДАННЯ
щорічного звіту про
стан утримання
ДИТИНИ

ознайомлення батьків-
вихователів, прийомних,
опікунів, піклувальників

ВІДВІДАННЯ СІМЕЙ
складання актів
обстеження

ЗАПИТИ
ЩОДО ДІТЕЙ

отримання
інформації - освіта,
поліція, ФАП, ФСР

**Журнал нагляду за дітьми, які прибули з інших
територій п.19 Постанова 866**

ДЕРЖАВНІ ВИПЛАТИ

УСИНОВЛЕННЯ

кошти як при народженні дитини

ПС/ДБСТ

2,5 прожиткові мінімуми на дитину
3,5 прожиткові мінімуми на дитину
з інвалідністю
батьки-вихователі, прийомні
батьки - плата за надання
соціальних послуг - 1
прожитковий мінімум на дитину
сплата ЄСВ

ОПІКА/ПІКЛУВАННЯ

2,5 прожиткові мінімуми на дитину
3,5 прожиткові мінімуми на дитину
з інвалідністю

ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ

ПС/ДБСТ

ДОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ВІДПУСТКА
ЛІКАРНЯНИЙ
ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УСИНОВЛЕННЯ

ДОДАТКОВА ВІДПУСТКА 1 З БАТЬКІВ
ПІСЛЯ УСИНОВЛЕННЯ
ДОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ВІДПУСТКА
ЛІКАРНЯНИЙ

ОПІКА/ПІКЛУВАННЯ

ДОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ВІДПУСТКА
ЛІКАРНЯНИЙ

THANK

YOU!

